

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
LI2026/00492

Remissvar – Skogsstyrelsens rapport 2025/14: Analys av markavståenden för naturvårdsändamål enligt jordförvärvslagen, Jordbruksverkets och Skogsstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag 2025/1218: Förslag till ändrade regler om markavståenden enligt jordförvärvslagslagen

Lännsstyrelsen i Dalarnas Län anser att nuvarande bestämmelse har och framför allt i framtiden, kan komma att ha, stor påverkan på marknadsförhållandena och den ägarbalans som lagen syftar till att behålla och att det överskuggar behovet av att främja bildandet av formella områdesskydd.

Lännsstyrelsen i Dalarna förordar därför alternativ två; bestämmelsen begränsas till avståenden av äganderätten som sker eller har skett till en fysisk person.

Lännsstyrelsen vill dock framhålla att för att lyckas med givna uppdrag om att skydda de mest värdefulla skogarna i enlighet med den nationella strategin för formellt skydd så underlättar det att juridiska personer har möjlighet att köpa ersättningsmark för de arealer som i och med formellt skydd tar skog ur produktion. Då med villkoret att den juridiska personen överlåter ägandet av den skyddade marken.

Att möjligheten till förvärv från fysiska personer är gynnande för områdesskyddet styrks också av Skogsstyrelsens analys i avsnittet 5.2. Om denna möjlighet försvinner så förespråkar Lännsstyrelsen att

juridiska personer ska erbjudas markbyten med hjälp av statligt markinnehav. På så sätt kan arbetet fortsättningsvis underlättas för att tillgodose nationella och internationella åtaganden.

Ett av jordförvärvslagets huvudsakliga syften är att bevara balansen i markägandet mellan fysiska och juridiska personer. Anledningen är att man ansett det viktigt att bevara balansen i ägandet. Ett ökat bolagsägarande har ansetts innebära att mark riskerar undandras från fastighetsmarknaden på ett otillfredsställande sätt med risk för prisökningar som gör att jord och skogsbrukare inte har möjlighet att anskaffa den lantbruksegendom de behöver för sin sysselsättning. Ett annat viktigt syfte är att främja boende och sysselsättning på glesbygden.

När bestämmelsen infördes 2005 ansågs mark som var aktuell för skapandet av reservat och nationalparker vara försumbar. Skogsstyrelsens analys visar att lagen redan nu har haft viss effekt på ägarbalansen, i synnerhet om man ställer den sammanlagda arealen mot arealen mark som är/varit tillgänglig på öppna marknaden. Analysen visar att avståenden som juridiska personer har gjort till staten för naturvårdsändamål under tidsperioden 2015–2024, utgjort ca 40% av den totala arealen för skogsdominerade fastigheter som omsatts på öppna marknaden under samma period.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att personer som bor och verkar i glesbygd har fortsatt medbestämmande och rådighet i sin livsmiljö på landsbygden.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövding Helena Höij med Johan Strand som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Håkan Mowitz medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.